

DOSSIER PORTUGAL

Presentació

La revolució portuguesa del 25 d'abril de 1.974 i la seva evolució posterior constitueixen un fet d'una gran importància, que ha de tenir conseqüències immediates sobre els restants pobles ibèrics.

Els comunistes catalans, des de les planes de TREBALL, vam manifestar immediatament la nostra alegria per la caiguda de la dictadura salazarista. La vam valorar com una victòria no sols per al poble portuguès, sinó també per a la causa de la democràcia a Europa i, molt particularment, com un element accelerador del final del franquisme.

L'evolució posterior ha portat a un avenç extremadament ràpid de les forces democràtiques avançades, que s'han beneficiat dels successius intents de les forces conservadores i reaccionàries per aturar, frenar o liquidar el procés de transformacions iniciades.

La primera preocupació dels comunistes i demòcrates de Catalunya i de tot Espanya és que es consolidi i avanci la democràcia a Portugal, que la desfeita del feixisme sigui cada dia més irreversible, que s'avanci en la construcció del socialisme. Els co-

munistes considererem un deure primordial donar tot el nostre suport entusiasta als esforços del poble portuguès en aquesta direcció.

La geografia obliga els pobles d'Espanya a una solidaritat particularment activa perquè el territori espanyol pot ser base de tota mena d'intents conspiratius, polítics i militars, contra la jove democràcia portuguesa. Contra tals intents, hem de posar en obra la màxima vigilància i tota la nostra tensió combativa.

De moment, i davant de la campanya de tergiversacions que comença a desplegar-se entorn de la revolució portuguesa, ens cal recollir la màxima informació possible i difondre-la entre el nostre poble, tot intentant entendre la situació portuguesa en la seva particularitat.

Davant dels fets de Portugal és fàcil de caure en la transposició simplista d'experiències al nostre país. La similitud del punt de partida -dues dictadures feixistes germanes- s'hi pot prestar. Però les diferències entre Portugal i Espanya són prou evidents perquè calgui evitar aquest parany. Ja al moment de la caiguda del salazarisme, tot subratllant les similituds, els comunistes indicàvem que la fi del franquisme vindria previsiblement per vies força diferents, i en particular per un paper molt diferent dels moviments de masses i de les Forces Armades. La diferenciació pot fer-se extensiva a molts altres aspectes de les respectives situacions, i també a les formes que, sens dubte, adoptarà la conquesta i consolidació de la democràcia i la construcció del socialisme a cadascun dels dos estats.

El PCE i el PSUC s'han esforçat durant els darrers anys per definir una línia pròpia de marxa al socialisme adaptada a les condicions actuals d'Espa^{ny}a i de Catalunya. La definició de la línia pròpia ha anat lligada a una actitud crítica -i autocrítica- davant dels mètodes i les realitzacions del moviment comunista internacional, molt condicionats pel fet que fins ara el socialisme ha triomfat únicament en països endarrerits del punt de vista industrial. Portugal és un país a cavall entre Europa i el "Tercer Món", i la revolució portuguesa es veurà confrontada a problemes força diferents dels que haurem de resoldre els espanyols (i més encara els catalans). De la mateixa manera que hem refusat el mimetisme d'altres revolucions, haurem d'evitar que l'entusiasme que provoquin en nosaltres els canvis a Portugal -sempre suposant, naturalment, que no es vegin estroncats per cap intent reaccionari- no es tradueixi en reaccions mimètiques que ens puguin fer retrocedir en el nostre esforç no gens fàcil de definir una vida pròpia a la democràcia i al socialisme.

També caldrà evitar, quan pensem i parlem de Portugal, la trampa de jutjar els fets portuguesos a partir de les nostres preocupacions i les nostres necessitats "espanyoles" o "catalanes". Si no som capaços d'evitar-ho, correrem el risc que fàcilment ens pot portar a la incapacitat per fer front a la campanya de mixtificacions reaccionàries que ja està en marxa.

Si a Portugal es consolida la democràcia i s'instaura el socialisme, les conseqüències seran incalculables. Els canvis en la correlació de forces internacionals, polítiques i militars, tindran efec-

tes difícilment previsibles. S'obre davant nostre una nova etapa, exaltant, de transformacions polítiques i socials a la península i a tot Europa.

Les forces democràtiques i progressistes portugueses miren amb preocupació cap a Espanya. Ens hem de preparar a ser dignes dels nostres deures internacionalistes envers el poble de Portugal. I no oblidem que el millor ajut que podrem donar a Portugal és fer la revolució al nostre país, propòsit que depèn fonamentalment de la nostra capacitat per definir una via pròpia a la democràcia i al socialisme.

La Redacció.